

POLTTOPUUN HANKINTA METSÄHALLITUKSEN LUONTOKOhteille

Hankintapäällikkö Matti Mäntynen, 26.10.2020

Hankintasopimukset

Metsähallituksella ei ole tällä hetkellä yhtään voimassa olevaa polttopuiden hankintasopimusta ulkomaisen toimittajan kanssa. Ulkomaiset toimittajat eivät ole voittaneet tarjouskilpailuja. Polttopuu kansallispuistoihin ja muihin Metsähallituksen retkikohteisiin tulee Suomesta, sekä valtion että yksityisten omistamista metsistä, käytännössä usein lähialueilta. Vanhojen polttopuun hankintasopimusten aikaan oli periaatteessa mahdollista että polttopuu tuli ulkomailta, näin tapahtui ilmeisesti yhdessä ainoassa tapauksessa.

Tarjoajien soveltuvuusvaatimukset

Kilpailutuksissa ja hankintasopimuksissa toimittajalta edellytetään mm. seuraavia vaatimuksia:

- Alihankinnan käyttäminen edellyttää Tilaajan hyväksymistä. Toimittajan on vastattava alihankkijansa työstä ja tuloksesta kuin omastaan. Toimittajan on ilmoitettava käyttämänsä alihankkijat tilaajalle. Tilaaja voi perustellusta syystä kieltää Toimittajaa käyttämästä tiettyä alihankkijaa. Sopimuskauden aikana Toimittajan tulee ilmoittaa, mikäli toimituksessa käytettävät alihankkijat muuttuvat ja hyväksyttävä uudet alihankkijat Tilaajalla. Toimittajan tulee varmistua siitä, että alihankintaketju ei ole pidempi kuin kaksiportainen, ts. Toimittajan alihankkija ei voi käyttää Tilaajalle tulevien tuotteiden toimittamiseen alihankkijaa. Alihankkijoita koskevat samat soveltuvuus- ja vähimmäisvaatimukset kuin tarjoajaa.
 - Tarjoajan on annettava selvitys toimitukseen osallistuvista alihankkijoista.
 - Tarjoaja vakuuttaa, että sen tarjouksessa nimeämät alihankkijat täyttävät vaaditut kelpoisuus- ja vähimmäisvaatimukset.
 - vakuuttaa, että alihankkija on merkitty ammatti- ja elinkeinorekisteriin, on maksanut verot ja sosiaaliturvamaksut, eikä alihankkijaa koske hankintalain 80 §:n ja 81 §:n mukaiset pakolliset ja harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet.
- Tarjoajan tulee maksaa työntekijöilleen lakien ja työehtosopimusten mukaiset korvaukset, sekä noudattaa muutoinkin työntekijöihinsä liittyviä velvoitteita ja säännöksiä. Työntekijöillä tulee olla vapaus valita työpaikkansa sekä vapaus kuulua ammattiyhdistykseen.

Polttopuun alkuperä

Hankintalain mukaan ei saa mainita tiettyä valmistajaa, tiettyä alkuperää jos se suosii tai syrjii. Mahdollistettava tarjoajille yhtäläiset mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuun eikä saa (perusteettomasti) rajoittaa kilpailua. Esimerkiksi vaatimusta, että puun on oltava peräisin Suomesta, ei voi asettaa.

Polttopuukilpailutuksissa käytetään seuraavaa vaatimusta:

"Polttopuun on oltava kestävästi hoidetuista metsistä peräisin olevaa puuta."

Alkuperän todentamiseksi tarjouksen liitteeksi on ladattava todistus käytetystä alla olevassa luettelossa olevasta järjestelmästä, merkistä tai suosituksesta.

- a) Metsäsertifiointijärjestelmä, kuten Suomessa yleisimmin käytössä olevat PEFC- ja FSC-järjestelmät.
- b) Johtamisjärjestelmät (laatu- ja ympäristöjärjestelmät kuten EMAS, ISO9001 ja 14001 -järjestelmät), jos ne sisältävät toimintamallin kestävän metsätalouden toteuttamiseksi.
- c) Ympäristömerkinnät, joiden vaatimuksiin sisältyvät myös puuraaka-aineen kestävyysvaatimukset, kuten Suomessa yleisimmin käytössä olevat Pohjoismainen ympäristömerkki (Joutsenmerkki), EU-kukka ja Blaue Engel –merkki.
- d) Muu tavarantoimittajan politiikan suositusten periaatteet täyttävä luotettava selvitys kestävästä alkuperästä tai luotettava selvitys, että tuote täyttää ympäristömerkin kriteerit.

Kestävyys

Vuonna 2020 on polttopuun kilpailutuksessa ensimmäisen kerran sovellettu tarjousten vertailuperusteena (laatu) hinnan ohella raakapuun kuljetuksen laskennallisia hiilidioksidipäästöjä sekä valmiin polttopuun kuljetuksen laskennallisia hiilidioksidipäästöjä. Päästöt lasketaan VTT:n päästötaulukoiden avulla. Laskennan parametreinä ovat kuljetusmatka ja käytetty kalusto sekä kuorman koko. Pienimmät päästöt antavat parhaat vertailupisteet.